

"Jausitako zalduna" [Linati Bosch alferezaren gurutzea]

Zarratoste eta Iñerbas muinoaren artean doan bidearen eskuinean harrizko eta porlanezko gurutze bat dago, horma batez inguratuta. Gurutzearen oinean, honako hau dioen inskripzio bat dago:

"IN MEMORIAM
ALEJANDRO LINATI BOSCH
ALFEREZ DE NUMANCIA
30 NOVIEMBRE DE 1936"

Alejandro Linati Boschen omenezko hileta-gurutze hau gerran amaitu zen 1936ko uztailaren 18ko estatu-kolpea babestu zuen soziologiaren zati handi baten ezagutza baterako abiapuntua da. Izan ere, lehen datu gisa esan behar da Linati Bosch Bartzelonako familia "on" batetik zetorren eta Bartzelonako Zaldi Zirkuluko kidea zela. Agian zaldien zaletasunagatik 1932an soldadutza Zalditerian egin zuen eta sarjentu izatera iritsi zen.

1936ko uztailaren 18an, militar batzuk matxinadaren buru izaten saiatu ziren Bartzelonan, baina berehala galdu zuten. Milizia antifaxistek hiria bereganatu zuten eta Linati Boschek Mussoliniren Italiara ihes egin zuen. Handik gutxira Espainiara itzuli zen borrokarako asmoz, matxinadaren lerroetan. Horrela, Numantziako Zalditeria Errejimenduan sartu zen, Gasteizen zuen kuartelean.

Inskripzioak dioen bezala, Linati Bosch errepublikarren erasoaldiaren lehen orduetan hil zen. Horrela, batailan "eroritako" lehenetarikoa izan zen. Gurutze hori familiak eraiki zuen, eta hainbat hamarkadatan hona etorri eta hari omenaldia egin izan zion.

"Jausitako jaun" honen historia, zaldirik gabeko zaldunarenak, garbi adierazten digu nola herrialdeko elite kontserbatzaileen zati handi batek Errepublikaren aurka eta matxinatutako kausaren alde egin zuen. Alde horretatik, Galindez ospetsuak, EAJko kide Madril errepublikarrean, honela definitu zuen Gerra Zibila: «Bizitzaren bi kontzepzio ezberdinen arteko borroka izan zen: alde batetik, dena zutena eta oraindik

gehiago nahi zutenak zeuden, eta bestetik ezer ez zeukatenak eta zerbait nahi zutenak».

Josu Santamarina Otaola

MEMORIA HISTORIKOAREN IBILBIDEAK ZIGOITIAN

(2019/02/07) FRONTE FRANKISTA (1936-1937)